

184

USTAWA

z dnia 23 października 1987 r.

o utworzeniu Wspólnoty Energetyki i Węgla Brunatnego.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Tworzy się Wspólnotę Energetyki i Węgla Brunatnego, zwaną dalej „Wspólnotą”.

2. Wspólnota jest zgrupowaniem przedsiębiorstw państwowych oraz innych państwowych jednostek organizacyjnych, zwanych „uczestnikami Wspólnoty”, których przedmiotem działania jest:

- 1) wytwarzanie, przetwarzanie, przesyłanie oraz dostarczanie energii elektrycznej odbiorcom,
- 2) wytwarzanie energii cieplnej w połączeniu z wytwarzaniem energii elektrycznej,
- 3) wydobywanie i przetwarzanie węgla brunatnego,
- 4) techniczna i handlowa obsługa odbiorców energii elektrycznej,
- 5) projektowanie, modernizacja, remonty elektrowni i elektrociepłowni, w tym jądrowych, oraz sieci elektroenergetycznych,
- 6) projektowanie, budowa, rozbudowa, modernizacja i remonty kopalń węgla brunatnego,
- 7) ochrona środowiska przed ujemnymi skutkami działalności uczestników Wspólnoty,
- 8) prowadzenie prac naukowo-badawczych i wdrożeniowych.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, ustala wykaz przedsiębiorstw państwowych oraz innych państwowych jednostek organizacyjnych podlegających zgrupowaniu we Wspólnotcie (uczestnicy Wspólnoty).

4. Rada Ministrów, na wniosek Ministra Przemysłu, może zamieścić w wykazie, o którym mowa w ust. 3, inne niż określone w ust. 2 przedsiębiorstwa państwowe i państwowe jednostki organizacyjne, których uczestnictwo we Wspólnotcie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego jej funkcjonowania.

Art. 2. 1. Wspólnota posiada osobowość prawną.

2. Siedzibą Wspólnoty jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 3. Celem Wspólnoty jest zapewnienie ekonomicznie efektywnego bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb gospodarki narodowej i ludności na energię elektryczną oraz prawidłowego i efektywnego ekonomicznie wykorzystywania zasobów węgla brunatnego.

Art. 4. 1. Do zadań Wspólnoty służących realizacji celu, o którym mowa w art. 3, należy w szczególności:

- 1) ustalanie wieloletnich i rocznych planów Wspólnoty w zakresie, o którym mowa w art. 1 ust. 2, uwzględniających potrzeby gospodarki narodowej i ludności określone w planach społeczno-gospodarczych,
- 2) uzgadnianie z uczestnikami Wspólnoty ich planów oraz ustalanie wieloletnich i rocznych zadań w zakresie produkcji energii elektrycznej oraz wydobycia i przetwa-

- rzania węgla brunatnego dla każdego przedsiębiorstwa w celu zapewnienia realizacji zadań Wspólnoty,
- 3) programowanie i organizowanie przedsięwzięć inwestycyjnych, polegających na budowie i rozbudowie elektrowni, elektrociepłowni i sieci elektroenergetycznych i kopalni węgla brunatnego oraz zakładów towarzyszących i infrastruktury, niezbędnych do zaspokajania potrzeb, o których mowa w pkt 1,
 - 4) zapewnianie dostaw energii elektrycznej o właściwych parametrach oraz niezawodności działania systemu elektroenergetycznego,
 - 5) działanie na rzecz zapewnienia rozwoju i optymalnego wykorzystania posiadanych zdolności produkcyjnych uczestników Wspólnoty,
 - 6) programowanie, organizacja i wdrażanie postępu naukowo-technicznego,
 - 7) działanie na rzecz ochrony środowiska,
 - 8) prowadzenie działalności handlowej i technicznej w zakresie międzynarodowego obrotu energią elektryczną,
 - 9) programowanie potrzeb w zakresie produkcji maszyn i urządzeń energetycznych oraz maszyn i urządzeń dla kopalni węgla brunatnego,
 - 10) zapewnienie współdziałania krajowego systemu elektroenergetycznego z systemami innych państw na zasadach efektywnych ekonomicznie,
 - 11) racjonalne gospodarowanie środkami będącymi w dyspozycji Wspólnoty,
 - 12) gromadzenie i gospodarowanie scentralizowanymi funduszami Wspólnoty,
 - 13) prowadzenie rozliczeń finansowych z budżetem państwa z tytułu dotacji budżetowych i podatku dochodowego,
 - 14) podejmowanie niezbędnych działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz warunków socjalno-bytowych załóg uczestników Wspólnoty,
 - 15) organizowanie szkolnictwa zawodowego na potrzeby uczestników Wspólnoty.

2. Wspólnota dysponuje mocą urządzeń energetycznych przyłączonych do wspólnej sieci elektroenergetycznej, w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu.

Art. 5. 1. Wspólnota może tworzyć spółki.

2. Warunki i tryb tworzenia spółek określają odrębne przepisy.

Rozdział 2

Organy Wspólnoty

Art. 6. Organami Wspólnoty są rada nadzorcza oraz dyrektor generalny Wspólnoty.

Art. 7. Do zadań rady nadzorczej należy w szczególności:

- 1) analizowanie i kontrola realizacji ustawowych celów i zadań Wspólnoty, z uwzględnieniem efektywności ekonomicznej i potrzeb rozwojowych,

- 2) uchwalanie planów Wspólnoty, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1,
- 3) przyjmowanie bilansów energii elektrycznej oraz węgla brunatnego,
- 4) dokonywanie na wniosek dyrektora generalnego Wspólnoty podziału środków będących w dyspozycji Wspólnoty i ustalanie kierunków ich wykorzystania,
- 5) określanie zasad ustalania cen wewnętrznych energii elektrycznej i ciepłej oraz węgla brunatnego,
- 6) ustalanie kierunków inwestowania na okresy pięcioletnie i dłuższe, z uwzględnieniem prognoz zapotrzebowania na energię elektryczną oraz węgla brunatnego,
- 7) wyrażanie zgody na utworzenie spółki przez Wspólnotę oraz na zawarcie wieloletnich umów o współpracy z innymi podmiotami gospodarczymi,
- 8) zatwierdzanie programów Wspólnoty w zakresie postępu technicznego, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska,
- 9) dokonywanie corocznej oceny działalności Wspólnoty i dyrektora generalnego Wspólnoty oraz zatwierdzanie zbiorczego bilansu finansowego Wspólnoty,
- 10) przedstawianie właściwym organom administracji państwowej propozycji dotyczących kształtowania ekonomicznych warunków funkcjonowania energetyki oraz racjonalizacji zużycia energii elektrycznej,
- 11) rozpatrywanie innych spraw określonych w niniejszej ustawie oraz w odrębnych przepisach, a także przedstawianych przez dyrektora generalnego Wspólnoty.

Art. 8. Rada nadzorcza co najmniej raz w roku składa Ministrowi Przemysłu sprawozdanie z działalności Wspólnoty.

Art. 9. 1. Rada nadzorcza liczy 25 członków.

2. W skład rady nadzorczej wchodzi:

- 1) dwunastu przedstawicieli załóg uczestników Wspólnoty,
- 2) czterech przedstawicieli Ministra Przemysłu,
- 3) po jednym przedstawicielu: Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Komitetu do Spraw Nauki i Postępu Technicznego przy Radzie Ministrów, Ministrów: Finansów, Rynku Wewnętrznego, Współpracy Gospodarczej z Zagranicą oraz banku finansującego Wspólnotę,
- 4) trzech przedstawicieli głównych odbiorców energii elektrycznej określonych przez Ministra Przemysłu.

3. Członkami rady nadzorczej, z wyłączeniem przedstawicieli załóg uczestników Wspólnoty, nie mogą być pracownicy uczestników Wspólnoty i zarządu Wspólnoty.

Art. 10. 1. Członkowie rady nadzorczej reprezentujący załogi uczestników Wspólnoty są wybierani przez elektorów.

2. Elektorami są członkowie rad pracowniczych przedsiębiorstw państwowych i rad załóg jednostek badawczo-rozwojowych oraz przedstawiciele załóg innych państwowych jednostek organizacyjnych, a także przedsiębiorstw państwowych, w których nie wybrano organu samorządu załogi.

3. Jeżeli rada pracownicza przedsiębiorstwa państwowego lub rada załogi jednostki badawczo-rozwojowej liczy więcej niż 15 członków, może ona spośród swoich

członków powołać nie więcej niż 15 elektorów. Załoga innej państwowej jednostki organizacyjnej może powołać nie więcej niż 15 elektorów.

Art. 11. 1. Wyborów członków rady nadzorczej dokonuje się na zebraniach elektorów w okręgach wyborczych większością głosów w obecności co najmniej 3/4 liczby elektorów.

2. Okręgi wyborcze obejmują uczestników Wspólnoty prowadzących rodzajowo zbliżoną działalność.

3. Zasady tworzenia okręgów wyborczych i zasady powoływania komisji wyborczych określa rada nadzorcza.

4. Okręgi wyborcze są jednomandatowe.

Art. 12. Rada nadzorcza określa termin przeprowadzania wyborów.

Art. 13. Bierne prawo wyborcze przysługuje pracownikowi uczestnika Wspólnoty zatrudnionemu co najmniej 5 lat przez uczestnika Wspólnoty i pozostającemu w dniu wyborów w stosunku pracy z uczestnikiem Wspólnoty, znajdującym się w okręgu wyborczym, w którym osoba ta kandyduje.

Art. 14. Członkowie rady nadzorczej są wybierani w głosowaniu tajnym.

Art. 15. W okręgu wyborczym wybory organizuje komisja wyborcza.

Art. 16. 1. Kadencja członka rady nadzorczej reprezentującego załogę uczestnika Wspólnoty trwa 5 lat.

2. Mandat członka rady nadzorczej, o którym mowa w ust. 1, wygasa:

- 1) z upływem kadencji,
- 2) z chwilą śmierci,
- 3) z dniem wygaśnięcia stosunku pracy z uczestnikiem Wspólnoty, przez którego członek rady nadzorczej był zatrudniony w dniu wyborów, chyba że został zatrudniony przez innego uczestnika Wspólnoty należącego do tego samego okręgu wyborczego,
- 4) z dniem odwołania,
- 5) z dniem oddelegowania do pracy za granicą na okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- 6) z dniem rezygnacji.

3. Odwołanie członka rady nadzorczej, o którym mowa w ust. 1, następuje w wypadku, gdy elektorzy ponad połowę uczestników Wspólnoty w danym okręgu wyborczym podejmą uchwałę o jego odwołaniu; fakt wygaśnięcia mandatu stwierdza rada nadzorcza.

Art. 17. 1. Kadencja członków rady nadzorczej, wymienionych w art. 9 ust. 2 pkt 2—4, trwa 5 lat.

2. Mandat członka rady nadzorczej, o którym mowa w ust. 1, wygasa:

- 1) z upływem kadencji,
- 2) z chwilą śmierci,
- 3) z dniem odwołania,
- 4) z dniem rezygnacji.

Art. 18. 1. Prezesa rady nadzorczej oraz wiceprezesa powołuje i odwołuje Minister Przemysłu spośród członków rady nadzorczej.

2. Do obowiązków prezesa rady nadzorczej należy:

- 1) organizowanie i koordynowanie prac rady nadzorczej,
- 2) zwoływanie posiedzeń rady nadzorczej i przewodniczenie jej obradom,
- 3) nadzór nad przygotowaniem dokumentów będących przedmiotem posiedzeń rady nadzorczej,
- 4) reprezentowanie stanowiska rady nadzorczej wobec Ministra Przemysłu oraz innych organów.

Art. 19. 1. Rada nadzorcza rozpatruje sprawy należące do jej zadań na posiedzeniach.

2. W posiedzeniach rady nadzorczej uczestniczy dyrektor generalny Wspólnoty.

3. Uchwały w sprawach, o których mowa w ust. 1, są prawomocne, jeżeli co najmniej połowa członków rady nadzorczej głosowała za ich przyjęciem.

Art. 20. 1. Szczegółowe zasady działania oraz organizację pracy rady nadzorczej określa regulamin.

2. Regulamin uchwała rada nadzorcza większością 2/3 głosów jej członków. Regulamin podlega zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu.

Art. 21. Minister Przemysłu może przyznać członkom rady nadzorczej wynagrodzenie miesięczne.

Art. 22. Dyrektora generalnego Wspólnoty powołuje i odwołuje Minister Przemysłu po zasięgnięciu opinii rady nadzorczej.

Art. 23. 1. Dyrektor generalny Wspólnoty organizuje realizację zadań Wspólnoty.

2. Do zadań dyrektora generalnego Wspólnoty należy w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów planów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1,
- 2) uzgadnianie z uczestnikami Wspólnoty ich planów oraz ustalanie wieloletnich i rocznych zadań w zakresie produkcji energii elektrycznej oraz wydobywania i przetwarzania węgla brunatnego dla każdego przedsiębiorstwa w celu zapewnienia realizacji zadań Wspólnoty,
- 3) opracowywanie projektów bilansów energii elektrycznej oraz węgla brunatnego,
- 4) dysponowanie mocą urządzeń energetycznych przyłączonych do wspólnej sieci elektroenergetycznej w zakresie ustalonym przez Ministra Przemysłu,
- 5) ustalanie cen wewnętrznych energii elektrycznej i ciepłej oraz węgla brunatnego,
- 6) prowadzenie rozliczeń z budżetem państwa z tytułu dotacji budżetowych i podatku dochodowego,
- 7) gospodarowanie funduszami Wspólnoty,
- 8) podejmowanie, w ramach środków będących w dyspozycji Wspólnoty, decyzji o inwestycjach, z zastrzeżeniem ust. 3,
- 9) sporządzanie zbiorczego bilansu finansowego Wspólnoty,

- 10) podejmowanie działań w celu zapewnienia rozwoju i efektywnego wykorzystywania zdolności produkcyjnych uczestników Wspólnoty,
- 11) organizowanie wspólnych prac mających na celu eliminowanie ujemnego wpływu działalności uczestników Wspólnoty na środowisko naturalne,
- 12) organizowanie technicznej i handlowej obsługi odbiorców.
- 13) programowanie i organizowanie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych służących realizacji zadań Wspólnoty określonych w art. 4, zwłaszcza w dziedzinie produkcji energii elektrycznej i ciepłej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 14) wykonywanie zadań w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa oraz innych zadań określonych w odrębnych przepisach.

3. Rada nadzorcza może zastrzec, że w wypadku gdy planowany koszt inwestycji przekracza wysokość 1 miliarda złotych, wydanie decyzji, o której mowa w ust. 2 pkt 8, następuje po wyrażeniu przez nią uprzedniej zgody.

4. Dyrektor generalny Wspólnoty, na żądanie rady nadzorczej, udostępnia jej wszelkie materiały i dokumenty dotyczące Wspólnoty zgodnie z przepisami o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej.

Art. 24. 1. Aparatem wykonawczym organów Wspólnoty jest zarząd utworzony przez dyrektora generalnego Wspólnoty.

2. W skład zarządu wchodzi zastępcy dyrektora generalnego, powoływani i odwoływani przez dyrektora generalnego, w tym zastępca do spraw pracy powoływany i odwoływany na wniosek członków rady nadzorczej, reprezentujących załogi uczestników Wspólnoty.

3. Dyrektor generalny Wspólnoty kieruje pracami zarządu.

Art. 25. 1. Dyrektor generalny Wspólnoty może, w razie potrzeby, utworzyć delegatury zarządu i powierzyć im dysponowanie mocą urzędzeń energetycznych przyłączonych do wspólnej sieci elektroenergetycznej.

2. Dyrektor generalny Wspólnoty określa siedziby delegatur zarządu, terytorialny zasięg działania oraz zadania i uprawnienia w zakresie dysponowania mocą urzędzeń energetycznych przyłączonych do wspólnej sieci elektroenergetycznej.

Rozdział 3

Działalność Wspólnoty

Art. 26. 1. Wspólnota prowadzi działalność na podstawie planów.

2. Wspólnota opracowuje plany perspektywiczne, pięcioletnie i roczne, uwzględniając cele i zadania określone w planach społeczno-gospodarczych.

3. Zakres planów opracowywanych przez Wspólnotę określa rada nadzorcza, z tym że powinny one zawierać zadania w zakresie produkcji energii elektrycznej i ciepłej, wydobywania i przetwarzania węgla brunatnego, rozbudowy mocy elektrowni, elektrociepłowni i sieci elektroenergetycznych oraz zdolności wydobywczych kopalni wę-

gla brunatnego, z uwzględnieniem efektywności ekonomicznej oraz zadania ochrony środowiska.

4. Plany, o których mowa w ust. 1, Wspólnota opracowuje zgodnie z zasadami i trybem określonymi w ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o planowaniu społeczno-gospodarczym (Dz. U. z 1987 r. Nr 4, poz. 26 i Nr 33, poz. 181), z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

5. Plany Wspólnoty w zakresie produkcji energii elektrycznej, po uchwaleniu przez radę nadzorczą, podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu.

Art. 27. Wspólnota prowadzi działalność z zachowaniem wymagań dotyczących bezpieczeństwa państwa oraz wykonuje zadania wynikające z przepisów o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 28. 1. W obrocie energią elektryczną i ciepłą oraz węglem brunatnym między uczestnikami Wspólnoty oraz uczestnikami a Wspólnotą stosuje się ceny wewnętrzne.

2. Uczestnicy Wspólnoty wpłacają na rachunek Wspólnoty podatek dochodowy ustalony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77), z tym że rada nadzorcza może podwyższyć stawkę tego podatku.

3. Wspólnota rozlicza się zbiorczo z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego należnego od uczestników Wspólnoty.

4. W razie gdy urzędowe ceny energii elektrycznej i ciepłej oraz węgla brunatnego zostaną ustalone na poziomie niższym od wynikającego z przepisów art. 4 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o cenach (Dz. U. z 1987 r. Nr 8, poz. 52), wówczas dla rozliczeń z budżetem państwa ustala się ceny rozliczeniowe. Ceny rozliczeniowe ustala dyrektor generalny Wspólnoty, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 4 ustawy o ocenach, w porozumieniu z Ministrem Finansów.

5. Różnica między ceną rozliczeniową a przeciętnym poziomem ceny urzędowej jest pokrywana z dotacji budżetowej.

Art. 29. 1. Z zysku pozostającego po rozliczeniu podatku dochodowego przez Wspólnotę z budżetem państwa oraz z dochodów z tytułu udziałów w spółkach utworzonych ze środków lub z udziałem środków Wspólnoty — tworzy ona fundusz rezerwowy i fundusz rozwoju oraz pokrywa koszty utrzymania zarządu, a także może tworzyć inne fundusze.

2. Zasady podziału środków na fundusze, o których mowa w ust. 1, określa rada nadzorcza.

Art. 30. Fundusz rezerwowy Wspólnoty jest przeznaczony na uzupełnienie funduszu rozwoju Wspólnoty oraz w razie potrzeby na finansowanie ujemnej różnicy między cenami wewnętrznymi energii elektrycznej i ciepłej oraz węgla brunatnego a cenami rozliczeniowymi; z tego funduszu może być również udzielana pomoc uczestnikom Wspólnoty w ramach postępowania uzdrawiającego ich gospodarkę.

Art. 31. 1. Fundusz rozwoju Wspólnoty może być zasilany częścią odpisów amortyzacyjnych uczestników Wspólnoty w wysokości określonej przez radę nadzorczą.

2. Fundusz rozwoju Wspólnoty może być zasilany dotacją budżetową.

3. Fundusz rozwoju Wspólnoty jest przeznaczony na uzupełnienie funduszy rozwoju uczestników Wspólnoty w drodze subwencji lub pożyczki, na finansowanie przedsięwzięć wspólnych oraz kosztów powoływania nowych przedsiębiorstw w formie przedsiębiorstw wspólnych i spółek, a także na finansowanie inwestycji podejmowanych bezpośrednio przez Wspólnotę.

Art. 32. 1. Wspólnota tworzy, poza funduszami określonymi w art. 29, fundusz postępu techniczno-ekonomicznego.

2. Dochodami funduszu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) części wpłat uczestników Wspólnoty na Centralny Fundusz Rozwoju Nauki i Techniki,
- 2) wpłaty uczestników Wspólnoty z ich funduszy postępu techniczno-ekonomicznego, na zasadach określonych przez radę nadzorczą.

3. Minister — Kierownik Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń określi, jaki procent wpłat uczestników Wspólnoty na Centralny Fundusz Rozwoju Nauki i Techniki podlega przekazaniu na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego Wspólnoty.

4. Wspólnota może tworzyć inne fundusze określone przez radę nadzorczą za zgodą Ministra Finansów.

Art. 33. 1. Środki dewizowe pochodzące z odpisów od wpływów dewizowych z eksportu wyrobów i usług uczestników Wspólnoty są gromadzone na zbiorczym majątkowym rachunku odpisów dewizowych Wspólnoty.

2. Wysokość odpisów i zasady ich wykorzystania są określone w odrębnych przepisach.

Art. 34. Na szczeblu zarządu Wspólnoty tworzy się następujące fundusze:

- 1) fundusz statutowy odpowiadający jedynie wartości netto środków trwałych użytkowanych przez zarząd Wspólnoty oraz wartościom niematerialnym i prawnym,
- 2) zakładowe fundusze socjalny i mieszkaniowy na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 października 1986 r. o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym w jednostkach gospodarki społecznej (Dz. U. Nr 39, poz. 192).

Art. 35. 1. Wspólnota prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1986 r. Nr 8, poz. 44, Nr 39, poz. 192 i Nr 47, poz. 226 oraz z 1987 r. Nr 33, poz. 131), jeśli ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

2. Wspólnota sporządza zbiorczy bilans finansowy w zakresie ustalonym przez radę nadzorczą Wspólnoty.

3. Zbiorczy bilans finansowy podlega weryfikacji przez izbę skarbową właściwą ze względu na siedzibę Wspólnoty.

Art. 36. 1. Do pracowników zarządu Wspólnoty stosuje się zasady wynagradzania obowiązujące w przedsiębiorstwach państwowych zgrupowanych we Wspólnocie.

2. Regulamin wynagradzania pracowników zarządu Wspólnoty zatwierdza dyrektor generalny Wspólnoty.

3. Zasady wynagradzania dyrektora generalnego Wspólnoty określa Minister Przemysłu.

Rozdział 4

Przedsiębiorstwa państwowe zgrupowane we Wspólnocie

Art. 37. Przedsiębiorstwa państwowe zgrupowane we Wspólnocie działają na zasadach ogólnie obowiązujących, ze zmianami wynikającymi z przepisów niniejszej ustawy.

Art. 38. 1. Dyrektora przedsiębiorstwa państwowego powołuje i odwołuje organ założycielski na wniosek dyrektora generalnego Wspólnoty, po zasięgnięciu opinii rady pracowniczej.

2. Zastępców dyrektora przedsiębiorstwa oraz głównego księgowego powołuje i odwołuje dyrektor przedsiębiorstwa.

Art. 39. W przedsiębiorstwach państwowych wielozakładowych kierownika zakładu samodzielnie sporządzającego bilans powołuje i odwołuje dyrektor generalny Wspólnoty na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa, po zasięgnięciu opinii rady pracowniczej.

Art. 40. 1. Statut przedsiębiorstwa państwowego uchwała ogólne zebranie pracowników (zebranie delegatów) przedsiębiorstwa na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa.

2. Statut przedsiębiorstwa państwowego podlega zatwierdzeniu przez radę nadzorczą Wspólnoty.

Art. 41. 1. Przedsiębiorstwo państwowe prowadzi działalność na podstawie własnych planów rocznych i wieloletnich.

2. Plan roczny i plan wieloletni uchwała, na wniosek dyrektora, rada pracownicza. Przedsiębiorstwo państwowe jest obowiązane uwzględniać w swoich planach zadania produkcyjne wynikające z uzgodnień projektów tych planów z dyrektorem generalnym Wspólnoty.

3. Plany przedsiębiorstwa państwowego w zakresie produkcji energii elektrycznej i ciepłej oraz wydobywania i przetwarzania węgla brunatnego podlegają zatwierdzeniu przez dyrektora generalnego Wspólnoty.

4. Spory między przedsiębiorstwem państwowym a dyrektorem generalnym Wspólnoty związane z uzgodnieniem projektu planu rozstrzyga rada nadzorczą Wspólnoty.

Art. 42. Podział i łączenie przedsiębiorstwa państwowego zarządza, na wniosek dyrektora generalnego Wspólnoty, organ założycielski po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego oraz po zasięgnięciu opinii rady pracowniczej.

Art. 43. 1. Przedsiębiorstwo państwowe może podjąć działalność w dziedzinie nie przewidzianej w akcie o jego utworzeniu, jeżeli nie spowoduje to ograniczenia działalności określonej w tym akcie.

2. W wypadku gdy nowa działalność przedsiębiorstwa państwowego powoduje ograniczenia działalności przewidzianej w akcie o jego utworzeniu, rada nadzorczą Wspólnoty może zarządzić jej zaniechanie. Skutki z tytułu zaniechania działalności w takim wypadku ponosi to przedsiębiorstwo.

Art. 44. Minister Przemysłu sprawuje funkcję organu założycielskiego dla przedsiębiorstw państwowych zgrupowanych we Wspólnocie, na zasadach określonych w ustawie o przedsiębiorstwach państwowych oraz w niniejszej ustawie.

Rozdział 5

Samorząd załogi przedsiębiorstwa państwowego zgrupowanego we Wspólnocie

Art. 45. W przedsiębiorstwach państwowych zgrupowanych we Wspólnocie stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 września 1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz. U. Nr 24, poz. 123 i z 1986 r. Nr 17, poz. 88 oraz z 1987 r. Nr 33, poz. 181), z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów niniejszej ustawy.

Art. 46. Ogólne zebranie pracowników (zebranie delegatów) przedsiębiorstwa państwowego:

- 1) uchwała na wniosek dyrektora statutu przedsiębiorstwa,
- 2) uchwała na wniosek rady pracowniczej statutu samorządu załogi przedsiębiorstwa,
- 3) dokonuje rocznej oceny działalności rady pracowniczej przedsiębiorstwa i dyrektora przedsiębiorstwa,
- 4) podejmuje uchwały w sprawie przeznaczania środków funduszu załogi.

Art. 47. Do kompetencji stanowiących rady pracowniczej przedsiębiorstwa państwowego należą:

- 1) uchwalanie oraz zmiana planu rocznego i planu wieloletniego przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem art. 23 ust. 2 pkt 2,
- 2) podejmowanie uchwał w sprawie podziału zysku przedsiębiorstwa na fundusze oraz zasad wykorzystywania środków tych funduszy,
- 3) podejmowanie uchwał w sprawie określania zakładowych programów bezpieczeństwa i warunków pracy,
- 4) przyjmowanie sprawozdania rocznego oraz zatwierdzanie bilansu przedsiębiorstwa,
- 5) wyrażanie zgody na zawarcie umowy o utworzeniu przedsiębiorstwa wspólnego lub spółki oraz o przystąpieniu do zrzeszenia przedsiębiorstw,
- 6) uchwalanie, z uwzględnieniem wytycznych dyrektora generalnego Wspólnoty, regulaminu pracy przedsiębiorstwa,
- 7) podejmowanie uchwał w sprawie zakładowego budownictwa socjalnego i mieszkaniowego,
- 8) decydowanie o przystąpieniu przedsiębiorstwa w charakterze członka zbiorowego do organizacji społecznych,
- 9) podejmowanie uchwał w sprawie klubów techniki i racjonalizacji,
- 10) wybieranie swego przedstawiciela do rady zrzeszenia przedsiębiorstw.

Rozdział 6

Inne państwowe jednostki organizacyjne zgrupowane we Wspólnocie

Art. 48. Jednostki badawczo-rozwojowe oraz inne państwowe jednostki organizacyjne prowadzą działalność na zasadach ogólnie obowiązujących, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Rozdział 7

Nadzór nad Wspólnotą

Art. 49. 1. Minister Przemysłu sprawuje nadzór nad Wspólnotą.

2. Minister Przemysłu może nałożyć na Wspólnotę obowiązek wprowadzenia do planu Wspólnoty zadania lub wyznaczyć zadanie poza planem, jeżeli jest to niezbędne ze względu na potrzeby obrony kraju, w wypadku klęski żywiołowej bądź w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych.

3. W wypadku określonym w ust. 2 Minister Przemysłu zapewnia środki niezbędne do wykonania nałożonego na Wspólnotę zadania.

4. Minister Przemysłu, w razie stwierdzenia, że uchwała rady nadzorczej jest sprzeczna z prawem lub jej wykonanie zagraża podstawowym interesom gospodarki narodowej, może wstrzymać jej wykonanie i zobowiązać radę nadzorczą do jej zmiany lub uchylecia.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 50. 1. Rada Ministrów, na wniosek Ministra Przemysłu, ustali wykaz, o którym mowa w art. 1 ust. 3.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, powinien obejmować przedsiębiorstwa państwowe oraz inne państwowe jednostki organizacyjne, określone w art. 1 ust. 2, istniejące w dniu wejścia w życie ustawy.

3. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 i 2, będzie obowiązywać do czasu ustalenia wykazu, o którym mowa w art. 55 ust. 3.

Art. 51. 1. Państwowa Dyspozycja Mocy z dniem wejścia w życie ustawy staje się częścią zarządu Wspólnoty.

2. Mienie oraz prawa i zobowiązania Państwowej Dyspozycji Mocy stają się mieniem oraz prawami i zobowiązaniami Wspólnoty.

Art. 52. Przedsiębiorstwa państwowe oraz inne państwowe jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 50 ust. 2, dokonują rozliczeń finansowych z budżetem państwa za 1987 r. według dotychczasowych zasad.

Art. 53. Do powołania pierwszego dyrektora generalnego Wspólnoty nie stosuje się wymogu zasięgnięcia opinii rady nadzorczej, o którym mowa w art. 22.

Art. 54. 1. Rada nadzorcza Wspólnoty rozpocznie swoją działalność z dniem wejścia w życie ustawy, z tym że do czasu przeprowadzenia wyboru jej członków będących reprezentantami przedstawicieli załóg uczestników Wspólnoty wykonuje swoje zadania w składzie określonym w art. 9 ust. 2 pkt 2—4.

2. Rada nadzorcza ustali termin przeprowadzenia pierwszych wyborów członków rady nadzorczej, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1, oraz utworzy w tym celu okręgi wyborcze, z tym że wybory te powinny odbyć się do dnia 1 marca 1988 r.

Art. 55. 1. Rada nadzorcza w terminie do dnia 30 kwietnia 1988 r. dokona analizy organizacji przedsiębiorstw działających w ramach Wspólnoty i przedstawi Ministrowi Przemysłu propozycje podziału, łączenia lub likwidacji przedsiębiorstw.

2. Minister Przemysłu w terminie do dnia 30 czerwca 1988 r., po rozpatrzeniu propozycji rady nadzorczej Wspólnoty, może dokonać, stosownie do potrzeb działania Wspólnoty, podziału, łączenia lub likwidacji przedsiębiorstw działających w ramach Wspólnoty.

3. Minister Przemysłu, po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 2, przedstawi Radzie Ministrów propozycje w sprawie dokonania zmian w wykazie, o którym mowa w art. 1 ust. 3.

4. Do podziału, łączenia i likwidacji przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 1—3, nie stosuje się w tym zakresie przepisów ustawy o przedsiębiorstwach państwowych.

Art. 56. 1. Organy samorządu załóg przedsiębiorstw państwowych, które wskutek podziału lub łączenia prze-

staną istnieć, zaprzestają działalności z dniem złożenia wniosku o wykreślenie przedsiębiorstwa z rejestru przedsiębiorstw państwowych.

2. Załogi przedsiębiorstw państwowych utworzonych w drodze podziału lub łączenia dotychczasowych przedsiębiorstw zorganizują uczestniczenie w zarządzaniu przedsiębiorstwami na zasadach określonych w ustawie oraz uchwałą statutu samorządu załogi przedsiębiorstwa państwowego.

3. Pierwsze zebranie w celu powołania samorządu załogi zwołuje dyrektor przedsiębiorstwa.

4. Do czasu ukonstytuowania się przewidzianych w ustawie organów samorządu załogi przedsiębiorstwa państwowego, ich kompetencje wykonuje dyrektor przedsiębiorstwa.

Art. 57. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *W. Jaruzelski*
Sekretarz Rady Państwa: *Z. Surowiec*